

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.**

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

**ΣΤΗ 8^Η ΣΥΝΟΔΟ
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ**

Σάββατο, 20 Σεπτεμβρίου 1997

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Η εξωτερική μας πολιτική, η πολιτική άμυνας, οι πολιτικές που ασκούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το ΝΑΤΟ, τον ΟΗΕ και τους άλλους διεθνείς οργανισμούς έχουν στόχο την οικοδόμηση της ισχυρής Ελλάδας. Επιδιώκουμε σταθερά την διασφάλιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων, την ασφάλεια της χώρας. Επιδιώκουμε να μεγιστοποιήσουμε τις προοπτικές ειρήνης, προόδου, συνεργασίας και ευημερίας όλων των λαών.

Στη χτεσινή ομιλία μου σας ανέπτυξα κεντρικούς στόχους της πολιτικής μας, όπως την ισότιμη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το σχέδιο απόφασης που θα συζητήσουμε περιγράφει το πλαίσιο αλλά και επι μέρους κατευθύνσεις της πολιτικής μας. Δεν θα επαναλάβω τα όσα αναφέρονται στα κείμενα αυτά.

Τι πετύχαμε μέχρι σήμερα :

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχουμε ενεργά στην οικοδόμηση του ευρωπαϊκού μέλλοντος. Στη μεγάλη διαπραγμάτευση της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που ολοκληρώθηκε με επιτυχία στο Amsterdam ο βασικός άξονας της ελληνικής θέσης ήταν η συνολική προώθηση της ευρωπαϊκής ενοποιητικής διαδικασίας, μέσα από την πολιτική και οικονομική ολοκλήρωση, αλλά και την κοινωνική και οικονομική συνοχή της Ένωσης. Τα επιτεύγματα είναι σαφή: Η ενίσχυση της δημοκρατικής ταυτότητας της Ένωσης, η ανάδειξη του νέου ρόλου του πολίτη της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, η προώθηση των ρυθμίσεων για την κοινωνική Ευρώπη, η διεύρυνση των πολιτικών της Ένωσης με ειδική ρύθμιση για τις νησιωτικές περιοχές και τέλος η εμβάθυνση και η αποτελεσματικότερη λειτουργία της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης.

Η Ελλάδα πρωτοστάτησε για μια αποτελεσματική και συνεπή εξωτερική πολιτική της Ένωσης και πετύχαμε να υιοθετηθούν αρχές για το σεβασμό των εξωτερικών συνόρων, για την ακεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την ενίσχυση και ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών. Διατηρήσαμε την ομοφωνία για τις στρατηγικές αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής και την δυνατότητα επίκλησης του ζωτικού συμφέροντος για την αποτροπή αποφάσεων εκτελεστικού χαρακτήρα. Συμβάλλαμε στην ένταξη των αποστολών ανθρωπιστικού χαρακτήρα στη Συνθήκη. Οι αποφάσεις αυτές σηματοδοτούν μια μετεξέλιξη της Ένωσης στην διαμόρφωση και την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής που ανταποκρίνεται στις κατευθύνσεις της ελληνικής κυβέρνησης. Όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ακόμη μακριά από την επιδίωξη να αναδειχθεί σε ουσιαστικό παράγοντα διαχείρισης και επίλυσης κρίσεων. Όπως και είναι μακριά από το στόχο να αποκτήσει ολοκληρωμένη αμυντική πολιτική και κοινή άμυνα που θα είναι συμπληρωματική και όχι αντιθετική με το ρόλο του NATO.

Η διαπραγμάτευση στο Άμστερνταμ δεν οδήγησε σε μία αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου, που θα ενίσχυε τις μεγάλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είχε επιδιωχθεί από

ορισμένες. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε ορισμένους σχολιαστές που ήθελαν την ανακατάταξη δυνάμεων, σε βάρος των πιο μικρών χωρών, να μιλήσουν για αποτυχία του Άμστερνταμ. Αυτή η αποτυχία είναι η επιτυχία όσων όπως η Ελλάδα επιδιώκουν μια ομοσπονδιακή οργάνωση με εξισορρόπηση εξουσιών.

Ήδη προετοιμαζόμαστε για τις επόμενες μεγάλες διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της Agenda 2000 για την διεύρυνση της Ένωσης με νέα κράτη-μέλη, για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με διασφάλιση της χρηματοδοτικής αλληλεγγύης, για την επαρκή χρηματοδότηση των κοινών πολιτικών.

Η έναρξη της ενταξιακής διαδικασίας της Κύπρου στην Ε.Ε. αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για την Ελλάδα καθώς η Κύπρος πληρεί τις προϋποθέσεις στον οικονομικό τομέα, ενώ ήδη έχει πετύχει σε μεγάλο ποσοστό την εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κοινοτικό κεκτημένο. Συγχρόνως, υποστηρίζουμε την ταυτόχρονη έναρξη των διαπραγματεύσεων με όλες τις υποψήφιες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και κατά συνέπεια την ισότιμη συμμετοχή Βουλγαρίας και Ρουμανίας στην αρχική φάση των διαπραγματεύσεων. Πιστεύουμε και υποστηρίζουμε ότι ο βαλκανικός χώρος δεν πρέπει να απομονωθεί από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και η ενταξιακή προοπτική αποτελεί σημαντικό μοχλό για την περαιτέρω πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή. Συμβάλλουμε και πιέζουμε για την διαμόρφωση μιας συνολικότερης βαλκανικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα έχει για περιεχόμενο

τη σταθερότητα, την ασφάλεια, τη συνεργασία, στη βάση των πάγιων κανόνων του διεθνούς δικαίου.

Στο νότιο μέτωπο αναπτύσσουμε πρωτοβουλίες για μια πολυδιάστατη ευρωμεσογειακή συνεργασία και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων του κανονισμού MEDA για την ανασυγκρότηση των τρίτων μεσογειακών χωρών. Αναπτύσσουμε μια πολυμερή προσπάθεια για προώθηση της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή σε ανοιχτό διάλογο με όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες και με ανάλογες θέσεις στα διεθνή fora.

Στο NATO υποστηρίζουμε και προωθούμε θέσεις για την επιβεβαίωση του ρόλου μας ως εγγυητή της ειρήνης και της ασφάλειας στη περιοχή. Η Διάσκεψη Κορυφής της Μαδρίτης ήταν ένα βήμα στην κατεύθυνση αυτή. Η διαπραγμάτευση για την ολοκλήρωση των αποφάσεων σχετικά με τον μελλοντικό ρόλο του NATO συνεχίζονται και επιδίωξή μας είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του NATO στην ειρηνική επίλυση διαφορών, καθώς και η ισόρροπη συγκρότηση της νέας δομής του NATO. Υποστηρίζουμε την προσέγγιση και την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας που επιδιώκουν οι χώρες αυτές στο NATO, προοπτική που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην εμπέδωση της σταθερότητας στη ευρύτερη περιοχή.

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη στενών σχέσεων συνεργασίας μεταξύ NATO και Ρωσίας, όπως διαλαμβάνεται στην ιδρυτική πράξη της 27^{ης} Μαΐου. Στα πλαίσια της

Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης επιδιώκουμε να διαδραματίσουμε ένα ρόλο που θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη ενεργοποίηση του Οργανισμού στην διαμόρφωση της νέας ευρωπαϊκής αμυντικής ταυτότητας. Παράλληλα επιδιώκουμε τη συμμετοχή της Ελλάδας σε όλες τις δραστηριότητες και μορφές συνεργασίας που αναπτύσσονται στον οργανισμό αυτό.

Στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) εργαζόμαστε για την ανασυγκρότησή του με τρόπο που να αντανάκλα τις σύγχρονες πραγματικότητες και τα συμφέροντα όλων των χωρών μικρών και μεγάλων, ανεπτυγμένων, ή λιγότερο ανεπτυγμένων.

Η συζήτηση που έχει ξεκινήσει με βάση τις προτάσεις του Γ.Γ. του ΟΗΕ αποτελεί ευκαιρία για την ανάδειξη του Οργανισμού σε συντελεστή προώθησης της ειρήνης της σταθερότητας και της ευημερίας στον κόσμο. Στα πλαίσια της πολιτικής μας για την ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της χώρας προωθούμε την υποψηφιότητά μας ως μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για τη διετία 1999-2000.

Με τις ΗΠΑ έχουμε αναπτύξει ένα υψηλό επίπεδο σχέσεων λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο που διαδραματίζει η χώρα αυτή στο περιφερειακό και διεθνές σύστημα.

Σε πλήρη ανάπτυξη βρίσκεται η πολιτική μας στο χώρο των Βαλκανίων, σε διμερές και σε πολυμερές επίπεδο. Αντιμετωπίσαμε με σύνεση και μεθοδικότητα την κρίση στην Αλβανία προβάλλοντας ένα νέο ρόλο για την Ελλάδα στην περιοχή.

Είμαστε αποφασισμένοι να στηρίξουμε τη διαδικασία για τη δημοκρατική σταθεροποίηση ανάπτυξη και ενσωμάτωση της χώρας αυτής στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Είναι πεποίθησή μας ότι σε μια αναπτυσσόμενη και δημοκρατική Αλβανία θα μπορέσει το εκεί ελληνικό στοιχείο να βελτιώσει κατά πολύ τη θέση του.

Παρακολουθούμε με προσοχή τις εξελίξεις στο χώρο της Πρώην Γιουγκοσλαβίας, υποστηρίζοντας την ειρηνική διευθέτηση των προβλημάτων και την επανένταξη όλων των χωρών στο διεθνές σύστημα. Στα πλαίσια αυτά έχουμε αναλάβει πρωτοβουλίες για την εκτόνωση συγκρουσιακών καταστάσεων, όπως την πραγματοποίηση της συνάντησης τον περασμένο χρόνο στη Βουλιαγμένη μεταξύ των εμπλεκομένων μερών. Ο Υπουργός Εξωτερικών έχει επισκεφθεί επανειλημμένα για το σκοπό αυτό τη περιοχή.

Ενδυναμώσαμε τις σχέσεις μας σε όλους τους τομείς της πολιτικής με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία και βοηθήσαμε την πρώτη με σημαντική ανθρωπιστική βοήθεια. Στηρίζουμε την ανοικοδόμηση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Εμμένουμε στην εφαρμογή της ενδιάμεσης συμφωνίας με την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Οι διαπραγματεύσεις στη Νέα Υόρκη συνεχίζονται.

Η ειρηνική αυτή πολιτική της Ελλάδας αναγνωρίστηκε στη Σύνοδο των Υπουργών Εξωτερικών των Βαλκανικών κρατών τον Ιούνιο στη Θεσσαλονίκη και θα κλιμακωθεί αρχές Νοεμβρίου με την

Διάσκεψη Κορυφής των Βαλκανικών χωρών που θα γίνει στην Κρήτη. Η διαβαλκανική αυτή συνεργασία αποβλέπει:

1. Στην εμπέδωση της καλής γειτονίας, της σταθερότητας και της ασφάλειας στην περιοχή.
2. Στην Προώθηση Πολυμερούς Περιφερειακής Συνεργασίας με έμφαση στην ανάπτυξη των υποδομών, των δικτύων μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας καθώς επίσης και στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.
3. Στην Προώθηση ανθρωπιστικής κοινωνικής και πολιτιστικής συνεργασίας που δημιουργούν πολιτισμική εγγύτητα και κλίμα αλληλεγγύης και εμπιστοσύνης.
4. Στη Συνεργασία εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, στην καταπολέμηση της παράνομης κυκλοφορίας ναρκωτικών και όπλων.

Ανάλογες δραστηριότητες αναπτύσσουμε με τις Παραευξείνιες χώρες, συμμετέχοντας ενεργά στον Οργανισμό Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου. Αναδεικνύουμε σταθερά τη Βόρεια Ελλάδα και τη Θεσσαλονίκη σε πόλο ανάπτυξης και πρωτοβουλιών της βαλκανικής μας πολιτικής.

Συνδυάζουμε την εποικοδομητική εξωτερική πολιτική μας με την αδιάλειπτη ενίσχυση της αποτρεπτικής ικανότητας της άμυνας της χώρας μας. Η διαφύλαξη των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και της εδαφικής μας ακεραιότητας συνδέονται άμεσα με την ικανότητα αποτελεσματικής αντίδρασης σε κάθε πρόκληση. Την μεγιστοποιούμε με τον εκσυγχρονισμό και την αναδιοργάνωση των

ενόπλων δυνάμεων, με την αύξηση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας. Στα πλαίσια αυτά εγκρίθηκε το ενιαίο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των εξοπλισμών 1996-2000 και η υλοποίησή του βρίσκεται σε εξέλιξη. Αποφασίστηκε ο εκσυγχρονισμός των αεροσκαφών PHANTOM ενώ προωθούμε σχέδιο εξυγίανσης της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας. Αποφασίσθηκε η νέα δομή των ενόπλων δυνάμεων. Θεσπίσαμε δέσμη μέτρων για το έμπυχο δυναμικό, ιδιαίτερα για τη θητεία και το μισθολόγιο των στελεχών των ενόπλων δυνάμεων. Η αξιοκρατία, μετεκπαίδευση, αξιοποίηση, αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού των ενόπλων δυνάμεων αποτελεί πρώτη φροντίδα της κυβέρνησης και θα συνεχίσει να είναι. Η αμυντική πολιτική μας είναι πολιτική ειρήνης και όχι απειλής. Καλύπτει το τόξο της Θράκης-Αιγαίου-Κύπρου, τη συμμετοχή μας σε ειρηνικές πρωτοβουλίες του ΟΗΕ και ειδικότερα στην Αλβανία, αμυντικές συνεργασίες με Ρουμανία και Υπερκαυκάσιες χώρες και τέλος τις θέσεις που προωθούμε για τη νέα δομή του NATO.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Έδωσα, σε αδρές γραμμές, το σύνολο μιας πολύπλευρης και -πιστεύω- ολοκληρωμένης αντίληψης, στην χάραξη και την άσκηση της εξωτερικής μας πολιτικής. Είναι μια αντίληψη επιθετική και όχι αμυντική. Η Ελλάδα σήμερα, δρα, υπάρχει, έχει φωνή και η παρουσία της έχει κύρος. Η επιτυχία, μέσα από σκληρό διεθνή ανταγωνισμό, της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, πέρα από όλες τις άλλες πλευρές, είναι και

αποτέλεσμα της αύξησης διεθνώς, του ειδικού βάρους της χώρας μας.

Στην εξωτερική πολιτική υπάρχουν συνήθως δύο γραμμές. Η μια γραμμή είναι αυτή της ακινησίας, της αποστασιοποίησης από τις εξελίξεις. Είναι η στάση της υπερήφανης απομόνωσης, η οποία μάλιστα εμφανίζεται και ως ασφαλής γραμμή, διότι επιφανειακά, δεν συνεπάγεται κανένα κόστος. Εφόσον εσύ δεν δρας, εφόσον δεν επεμβαίνεις στην κίνηση των πραγμάτων, ικανοποιείσαι με την απομόνωσή σου και δεν έχεις, πρόσκαιρα, κανένα πολιτικό κόστος.

Όλα αυτά, όμως, ανατρέπονται βίαια και επικίνδυνα, καθώς οι εξελίξεις γύρω μεταβάλλουν το τοπίο, και είσαι απροετοίμαστος και σε δυσχερή θέση από τις πρωτοβουλίες των άλλων. Η υπερήφανη απομόνωση, η ακινησία και η αυτάρκεια, πληρώνονται πάντοτε με οπισθοδρόμηση των εθνικών συμφερόντων. Στην καλύτερη περίπτωση, εάν δεν υπάρξουν ήττες, έχεις χάσει κάτι άλλο: έχεις χάσει δυνατότητες, έχεις παραχωρήσεις ευκαιρίες, καθώς αφήνες στους άλλους την πρωτοβουλία των κινήσεων.

Εμείς επιλέξαμε τον μόνο δρόμο που παράγει αποτέλεσμα στην εξωτερική πολιτική: την επιθετική πρωτοβουλία, την κίνηση και όχι την αδράνεια. Η κίνηση διαταράσσει ισορροπίες, αλλά σου δίνει την δυνατότητα να επηρεάζεις τις εξελίξεις προς κατευθύνσεις θετικές και επιθυμητές. Δεν θεωρείσαι δεδομένος, αλλά αποτελείς ένα ενεργό τμήμα ενός πολύπλοκου συστήματος σχέσεων, στο

οποίο η θέση σου πρέπει διαρκώς να προσμετράται, να λαμβάνεται υπόψη, και όχι να παρακάμπτεται ή να αγνοείται.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Ακρογωνιαίος λίθος της εξωτερικής μας πολιτικής είναι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό. Το σύνολο της εξωτερικής μας πολιτικής αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της θέσης της χώρας, ώστε να εξαναγκαστεί η Τουρκία στον σεβασμό στο διεθνές δίκαιο στο Αιγαίο και να υπάρξει δίκαιη και βιώσιμη λύση στο Κυπριακό.

Εκτίμησή μας είναι, ότι στο σημερινό ρευστό και ευπαθές διεθνές σύστημα ασφαλείας, η τουρκική επιθετικότητα αποτελεί απειλή όχι μόνον για την Ελλάδα και την ειρήνη στο Αιγαίο, αλλά μεταβάλλεται στον -δυνάμει- μείζονα αποσταθεροποιητικό παράγοντα όλης της Ανατολικής Μεσογείου.

Η Ελλάδα αποσκοπεί στην διασφάλιση της σταθερότητας και της ειρήνης στην περιοχή. Προϋπόθεση της σταθερότητας και της ειρήνης είναι ο σεβασμός των εθνικών μας κυριαρχικών δικαιωμάτων, η διασφάλιση του status quo στο Αιγαίο, η μη απειλή βίας, η μη χρήση βίας, ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών στις σχέσεις των δύο χωρών, ώστε να ανοίξει ο δρόμος της καλής γειτονίας και της συνεργασίας.

Πεποίθησή μας είναι ότι το συμφέρον των δύο χωρών βρίσκεται στην ειρήνη και την συνεργασία. Αλλά και θέση μας είναι ότι «οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους». Οι σχέσεις μας με την Τουρκία σε κάθε βήμα, δεν επιτρέπεται να έχουν ούτε «γκρίζα σημεία», ούτε «γκρίζες διατυπώσεις», ούτε αμφιλεγόμενες όψεις. Ό,τι επιτύχαμε, είναι κρυστάλλινα διαυγές από την σκοπιά των εθνικών μας συμφερόντων, είναι κρυστάλλινα διαυγές από την σκοπιά της διασφάλισης της ειρήνης στην περιοχή. Η Ελλάδα, με τις πρωτοβουλίες της, επέτυχε να αναδειχθεί σε χώρα σταθερότητας και ασφάλειας στην Νοτιανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο.

Εμείς έχουμε διατυπώσει μια ολοκληρωμένη πρόταση για την βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Στηρίζουμε την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, εφόσον η ίδια η Τουρκία εμπράκτως αποδείξει ότι προσαρμόζει τις συμπεριφορές της στα ευρωπαϊκά κεκτημένα.

Η πρότασή μας για βήμα προς βήμα προσέγγιση της βελτίωσης των σχέσεων των δύο χωρών, είναι η μόνη ρεαλιστική και αποδοτική. Έχουμε πει, ότι προς την κατεύθυνση αυτή, πρώτο βήμα, θα είναι η εκ μέρους της Τουρκίας εκπλήρωση, τριών προϋποθέσεων:

1. Την δήλωση, στο αναγκαίο πολιτικό επίπεδο, χωρίς όρους ή προϋποθέσεις, ότι αποκλείει την απειλή πολέμου ή την χρήση βίας στις σχέσεις των δύο χωρών.

2. Την αποδοχή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις των δύο χωρών και διαμορφώνει την ισχύουσα νομική κατάσταση στο Αιγαίο, δηλαδή τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες και τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου.
3. Την αποδοχή, στη συνέχεια, από την Τουρκία, ότι θέματα που αφορούν την εφαρμογή ή την ερμηνεία των διεθνών συνθηκών, θα επιλυθούν μέσα από τις νομικές διαδικασίες που προβλέπει το διεθνές δίκαιο και συγκεκριμένα το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Το κοινό ανακοινωθέν της Μαδρίτης ανταποκρίνεται στις δύο από αυτές τις προϋποθέσεις. Μένει στην πράξη η επιβεβαίωσή τους. Εξακολουθεί και παραμένει σε εκκρεμότητα το θέμα της προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για το ζήτημα των Ιμίων, εκτός εάν η τουρκική πλευρά παραιτηθεί των παραλόγων απαιτήσεών της. Όσο ο όρος αυτός δεν ικανοποιείται, δεν είναι δυνατή η απελευθέρωση της χρηματοδοτικής βοήθειας της Τουρκίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το επόμενο βήμα θα ήταν η σύνταξη συνυποσχετικού μεταξύ των δυο χωρών για την παραπομπή του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Τέλος, οι δύο χώρες μπορούν να εγκαινιάσουν επαφές σε υπηρεσιακό αλλά και σε κυβερνητικό επίπεδο για την συστηματική ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη συνεργασίας σε τομείς αμοιβαίου συμφέροντος, όπως του τουρισμού, του εμπορίου, της καταπολέμησης της εγκληματικότητας, της λαθρομετανάστευσης

κ.ά. Η προοπτική που θα δημιουργηθεί θα καθορίσει και τα επόμενα βήματα.

Αυτό είναι το νόημα της βήμα προς βήμα προσέγγισης που υποστηρίζουμε. Έτσι μπορούμε να έχουμε αποτελέσματα, ξεκαθαρισμένο τοπίο σε κάθε βήμα, ρεαλιστικές εφαρμογές, που απομακρύνουν τις πιθανότητες για μια νέα αποτυχία, νέα διάψευση ελπίδων, άρα και νέα αύξηση των κύκλων έντασης. Η προσέγγιση που προτείνουμε είναι συμφέρουσα για την Ελλάδα. Είναι συμφέρουσα για την Τουρκία. Είναι η συμφέρουσα προσέγγιση για όλους, όσοι ενδιαφέρονται για την ειρήνη, την σταθερότητα και την ασφάλεια στην περιοχή.

Η Διακήρυξη Αρχών της Μαδρίτης ενισχύει αυτή την βήμα προς βήμα προσέγγιση που περιέγραψα. Αποβλέπει στο να δρομολογηθούν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις σε ένα κοινά αποδεκτό πλαίσιο αρχών που στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο, τις διεθνείς συνθήκες και τα όργανα εφαρμογής τους. Αποτελεί μια σημαντική προσπάθεια για να ενισχύσουμε τα ερείσματά μας στη διεθνή κοινή γνώμη και να οδηγήσουμε την Τουρκία σε αποδοχή μιας πολιτικής φιλίας και ειρήνης αποδυναμώνοντας τα επιχειρήματά της ότι η Ελλάδα είναι εκείνη που αρνείται την οποιαδήποτε προσέγγιση. Ας έχουμε όλοι συνείδηση, ότι στο σημερινό παγκόσμιο περιβάλλον έτοιμοι δρόμοι για να πετύχουμε την ειρήνη δεν υπάρχουν. Αν υπήρχαν θα τους είχε πορευτεί η Ελλάδα εδώ και καιρό. Οι δρόμοι χαράζονται περπατώντας. Οι δρόμοι χαράζονται με πρωτοβουλίες.

Η στάση μας και οι πρωτοβουλίες μας στα ελληνοτουρκικά έχουν βρει την υποστήριξη της διεθνούς κοινότητας. Έχουν συμβάλει στην ισχυροποίηση του ρόλου της Ελλάδας και στην απομόνωση της Τουρκίας. Οι πρόσφατες δηλώσεις και πράξεις από την πλευρά της Άγκυρας καταδεικνύουν και για τους τρίτους ότι η Τουρκία είναι εκείνη που οφείλει να συμμορφωθεί στον πνεύμα και τη δυναμική της Διακήρυξης της Μαδρίτης.

Στο Κυπριακό υποστηρίζουμε την ανάγκη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης που να στηρίζεται στις αποφάσεις του ΟΗΕ με ειρηνικό τρόπο.

Πιστεύουμε ότι το πλαίσιο αναζήτησης αυτής της λύσης είναι ο ΟΗΕ και οι πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, τις οποίες στηρίζουμε.

Εκφράζουμε την απογοήτευσή μας για την τουρκική αδιαλλαξία στους πρόσφατους δύο γύρους διακοινοτικών συνομιλιών και τις πρόσφατες τουρκικές απειλές για προσάρτηση των κατεχομένων εδαφών και την άρνησή της να συμβάλει εποικοδομητικά στην επίλυση του Κυπριακού.

Πιστεύουμε ότι η διεθνής Κοινότητα και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι ΗΠΑ θα πρέπει να ασκήσουν την επιρροή τους προς την Τουρκική πλευρά, ώστε η Τουρκία να συνεργασθεί στην ανεύρεση λύσης συμμορφούμενης με τις επιλογές των διεθνών οργανισμών και του διεθνούς δικαίου.

Εμείς υποστηρίζουμε τη συνέχιση των πρωτοβουλιών του Γενικού Γραμματέα και όλων των άλλων πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην προώθηση μιας δίκαιης λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Η Ελλάδα θεωρεί την ενταξιακή πορεία της Κύπρου ζήτημα πρώτης προτεραιότητας και θα καταβάλει κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.

Η ενταξιακή προοπτική της Κύπρου μπορεί να αποτελέσει καταλύτη για την εξεύρεση λύσης στο πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου. Η ενταξιακή πορεία αποτελεί, όμως, μία ανεξάρτητη διαδικασία χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Είμαστε σε στενή συνεργασία με την κυπριακή κυβέρνηση και την κυπριακή πολιτική ηγεσία και στηρίζουμε τον αγώνα του Κυπριακού λαού για ελευθερία και δικαίωση. Η άμυνα της Κύπρου είναι αυτονόητο δικαίωμα και καθήκον. Η Ελλάδα στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος θα σταθεί αρωγός της Κύπρου σε οποιαδήποτε επιθετική ενέργεια της Τουρκίας. Στόχος μας είναι η προώθηση μιας διαδικασίας αφοπλισμού της Κύπρου προς την κατεύθυνση της πλήρους αποστρατικοποίησης. Οι αναγγελθείσες συνομιλίες Κληρίδη - Ντεκτάς για την αποστρατικοποίηση μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά το κλίμα εάν η τουρκική πλευρά αντιληφθεί επιτέλους ότι χρειάζονται βήματα μείωσης της έντασης εκ μέρους της .

Εξυπακούεται ότι δεν μπορεί να υπάρξει πλήρης ομαλοποίηση των ελληνοτουρκικών σχέσεων εάν δεν υπάρξει δίκαιη λύση στο Κυπριακό.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Σίγουρα πολλά προβλήματα δεν έχουν λυθεί. Σ' ένα κόσμο ραγδαίων εξελίξεων, ανακατατάξεων, κινητικότητας μπορεί να υπάρξουν και πισωγυρίσματα. Θα επιτύχουμε αν διαμορφώνουμε τις προϋποθέσεις της επιτυχίας. Χρειάζεται κινητικότητα. Χρειάζονται πρωτοβουλίες. Χρειάζεται να μιλάμε με τη φωνή της διεθνούς κοινότητας και όχι των αντιπάλων μας. Χρειάζεται να εφαρμόζουμε την τακτική που απαιτούν οι περιστάσεις. Κριτήριο είναι η μεγαλύτερή μας αποτελεσματικότητα σε συνάρτηση με το στόχο μας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει μια ξεκάθαρη στρατηγική, μια ολοκληρωμένη αντίληψη κινήσεων, ξέρει τι θέλει και που πάει, και γι' αυτό η χώρα θα κερδίσει. Στον αγώνα αυτό η κυβέρνηση και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχουν την στήριξη της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Στον αγώνα αυτό κυβέρνηση, ΠΑ.ΣΟ.Κ. και πλειοψηφία του λαού είναι συσπειρωμένοι και συστρατευμένοι. Στον αγώνα αυτόν ζητάω να είναι δίπλα μας και αυτοί που αμφιταλαντεύονται. Χωρίς αποφασιστικότητα δεν ασκείται δυναμική εξωτερική πολιτική, δεν δίνονται μάχες, δεν κερδίζονται αγώνες, δεν ασκείται εν τέλει καμμία πολιτική.

Υπάρχουν οι ξεκάθαροι στόχοι μας, οι ξεκάθαρες επιλογές μας, υπάρχουν τα ξεκάθαρα εθνικά δίκαια και δικαιώματα που τα προασπίζουμε αταλάντευτα, δυναμικά και αποφασιστικά. Ζητάω να περάσουμε όλοι μαζί στη συστράτευση, για να επιτύχουμε, ακόμα πιο αποτελεσματικά, τους εθνικούς μας στόχους. Δημιουργήσαμε μια δυναμική. Αυτή τη δυναμική πρέπει να ενισχύσουμε. Η ισχυρή Ελλάδα μπορεί να γίνει πραγματικότητα. Αρκεί να είμαστε, και θα είμαστε αποφασισμένοι να την πραγματοποιήσουμε.